

Krhka večnost

Irena Brejc

Ljubljana – Danes popoldne bo na ljubljanskih Zalah poslednje slovo od velike gledališke in filmske igralkice **Mire Sardoč**, nosilke številnih umetniških priznanj in nagrad, tudi Borštnikovega prstana za življenjsko delo, rojene zavednim primorskim staršem, ki so zbežali pred fašizmom v daljni Šentilj, skoraj na mejo z Avstrijo. Že kot otrok je prišla v stik z odrom v rojstnem Šentilju, saj je bil njen oče, nadučitelj, tudi vodja ljubiteljskega gledališča. Vojna, med katero so jih kot zavedno slovensko družino izselili v Srbijo, je za lep čas prekinila njene sanje o odrskih deskah in malo je manjkalo, pa bi jih za vedno pokopala. Po vojni je v Mariboru končala ekonomski tehnikum in že dobila službo v Sarajevu, ko je vendarle zbrala korajžo za vpis na sveže ustanovljeno igralsko akademijo. Oktobra leta 1948 se je pridružila skupini bodočih dramskih umetnikov (Herbert Grün, Boris Kralj, Lojze Rozman, Andrej Hieng, Miha Baloh, Mihaela Novak...) pod vodstvom pedagoginje Vide Juvanove, ki so iz rok predvojne generacije prevzeli najodgovornejše delo v slovenskem gledališču. Z Miho Balohom sta bila takoj po študiju poslana v Maribor kot prva akademsko izobražena igralka, njuna prva predstava je bila Sodnik Zalamejski v režiji Frana Žižka. »Ves Maribor je bil takoj zaljubljen vanjo, tako je bila ljubka, krhka, a jezikovno natančna, odlična igralka.

Mira Sardoč (1930–2008)

fotografija dokumentacija Dnevnika

ka. In plemenit človek. Zaradi nje so hodili v teater,« se danes spominja njen večkratni odrski in filmski partner Miha Baloh. Skupaj sta posnela nepozabno Babičevo *Veselico* (1960) in hrvaški film *Rana jesen* (1962) po scenariju Irme Flis. Na srečo je Sardočeva posnela kar nekaj televizijskih iger in filmov, dva tudi v italijanskini, da si jo bodo kot odlično igralko lahko zapomnili tudi naši nasledniki. Iz gledaliških analov danes vemo, saj je živih le še malo prič njene odrske umetnosti, da je bila tudi imenitna Nina v *Utwi* A. P. Čehova, Desdemona v Shakespearovem *Otellu*, Primičeva Julija v Kreftovi drami *Po brezkončni poti*, pa dvakrat Maša v *Treh sestrah* in Ranjevska v *Češnjem vrtu* A. P. Čehova, Miri tako na dušo pisanega avtorja. Bila je tudi nepozabna Blanche v Williamsovem *Tramvaju Poželenje* in Ambra v Nicolajevi *Stari gardi*... Žal je igralska umetnost ena redkih, ki jo je mogoče zgolj doživeti, nikoli zares podoživeti.

Do upokojitve leta 1990 je bila Mira Sardočeva trmasto zvesta odru Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, skoraj štiri desetletja, z vsem narodno zavednim zanosom umetniške besede. Za zasluge pri več kot petdesetletnem sooblikovanju podobe slovenskega gledališča in umetniško ustvarjanje med zametci v Furlaniji - Julijski krajini je leta 2006 s tihim zadoščenjem prejela zlati red za zasluge iz rok predsednika dr. Janze Drnovška.

ne spreglejte na **Dnevniki.si**

Kdo je bil Dino Dvornik?